

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 391/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 6 C 291/2010 z 19. septembra 2011 a jeho uznesením sp. zn. 6 C 291/2010 z 27. októbra 2011, rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co 474/2011, 4 Co 476/2011 z 9. mája 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 123/2014 z 10. apríla 2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 C 291/2010 z 19. septembra 2011 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a jeho uznesením sp. zn. 6 C 291/2010 z 27. októbra 2011 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 474/2011, 4 Co 476/2011 z 9. mája 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 123/2014 z 10. apríla 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol účastníkom konania o zaplatenie sumy 75,44 € s príslušenstvom vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 291/2010 v procesnom postavení navrhovateľa. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 6 C 291/2010 z 19. septembra 2011 návrh sťažovateľa zamietol, odporcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100 % a následne uznesením sp. zn. 6 C 291/2010 z 27. októbra 2011 uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť štátu trovy v sume 26,49 €. Proti napadnutému rozsudku a napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 4 Co 474/2011, 4 Co 476/2011 z 9. mája 2013 napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd ako dovolací súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 123/2014 z 10. apríla 2014 odmietol. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 18. júna 2014.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Porušenie mojich práv začalo už na Okresnom súde v Novom Meste nad Váhom, neakceptovaním mojich listinných dôkazov a návrhov na preukázanie skutkovej podstaty dodávky betónu. Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 6 C/291/2010-84 zo dňa 19. 09. 2011 a uznesenie č. k. 6 C/291/2010-90 zo dňa 27. 10. 2011, preukázali, že súd nepreveril relevantnosť písomných listinných dôkazov predložených žalovanou stranou a vyniesol rozsudok, v ktorom zamietol žalobu, žalobcu podanú dňa 10. 12. 2007 a zaviazal žalobcu k úhrade trov konania žalovanému vo výške 274,97 € a svedočné 26,49 €, t. j. spolu 301,56 €..

Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, neakceptoval ani jednu námietku z predloženého odvolania. V podstate svojim Rozsudkom č. k. 4 Co/474/2011 a 4 Co/476/2011, zo dňa 09. 05. 2013, potvrdil Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 6 C/291/2010-84 zo dňa 19. 09. 2011 v plnom rozsahu a súčasne rozhodol, že odvolanie proti tomuto rozsudku nie je prípustné. Týmto rozhodnutím vlastne potvrdil, že

predmetné dôkazné listiny, ktoré mal k dispozícii, boli účelovo sfalšované. Takéto počínanie Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom a Krajského súdu v Trenčíne považujem za vážne pochybenie pri riešení predmetného sporu.

V podanom dovolaní na Najvyšší súd SR zo dňa 04. 11. 2013, som opakovane poukázal na to, že existujú dôležité písomné doklady, ktoré objasňujú predmetný spor a teda aj oprávnenosť mojich nárokov...

Najvyšší súd predmetné dovolanie odmietol s tým, že dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol ako smerujúcemu proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Je však nepochopiteľné, prečo sa dovolací súd vo svojom odôvodnení odvoláva okrem iného na časť návrhu, zrušiť rozsudky oboch súdov a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, keď návrh v dovolaní znel „zrušiť predmetné rozsudky Krajského súdu v Trenčíne a Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v plnom rozsahu a zaviazať odporcu k uhradeniu neoprávnene fakturovaného množstva betónu 1 m³ v sume 74,44 Eur s príslušenstvom a uhradiť všetky náklady a trovy konania vrátane tých, ktoré vzniknú doriešením predmetného sporu“. Mám dôvodné podozrenie, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v spolupráci s mojím právnym zástupcom [REDAKOVANÉ], ktorého som poveril zastupovaním pred Najvyšším súdom SR, prepracovali dovolanie tak, aby ani Najvyšší súd nemal dôvod zaoberať sa vecnou stránkou predmetného sporu. Z vyššie uvedeného podozrenia je logické, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom nepredložil relevantné listinné dôkazy Najvyššiemu súdu, ktoré by preukázali skutočný stav, ale také, ktoré potvrdzujú odôvodnenie rozhodnutí súdov I. a II. stupňa. Z uvedených dôvodov neviem posúdiť či Najvyšší súd svojim konaním porušil, ustanovenia platných zákonov z iného dôvodu ako z predloženia sfalšovaných listinných dôkazov.»

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej argumentuje:

„Podnet na mimoriadne dovolanie na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, bol podaný dňa 18. 08. 2014 (list zo 17. 08. 2014, príloha č. 9). V predmetnom podnete som prakticky žiadal preveriť stav uvedený v tejto časti, pretože predloženie sfalšovaných dokladov súdu je trestné. Pretože v pôvodných vyjadreniach Generálnej prokuratúry SR neboli odpovede na navrhované opatrenia, podal som dňa 05. 01. 2015 opakovaný podnet

na zistenie skutočného stavu, pretože sfalšovaním listinných dokladov predložených Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom vznikla žalobcovi škoda, podstatne vyššia ako 266 €.

V odpovedi Generálnej prokuratúry SR zn. VI/3 Pz 4/15/1000-7, zo dňa 04. 02. 2015, (príloha č. 10) mi bolo oznámené, že zákonná jednoročná lehota na podanie mimoriadneho dovolania (§ 243g OSP) uplynula 8. júla 2014. V konečnom dôsledku sa Generálna prokuratúra nezaoberala vecnou stránkou podnetu, ani z pohľadu mimoriadneho dovolania, ani z pohľadu trestnej činnosti.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Na základe Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Cdo 123/2014 zo dňa 10. apríla 2014, Rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 Co/474/2011 a 4 Co/476/2011 zo dňa 09. 05. 2013 nadväzujúceho na rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 6 C/291/2010 zo dňa 19. 09. 2011 a uznesenie sp. zn. 6C/291/2010-90 zo dňa 27. 10. 2011, rozhodnúť tak, že základné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušené boli.

2) Zrušiť uznesenie Najvyššieho súdu č. k. 6 Cdo 123/2014 zo dňa 10. apríla 2014 a vrátiť vec Najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3) Zrušiť v plnom rozsahu právoplatný rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 Co/474/2011 a 4 Co/476/2011 zo dňa 09. 05. 2013, ako aj rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 6 C/291/2010 zo dňa 19. 09. 2011 a uznesenie sp. zn. 6 C/291/2010-90 zo dňa 27. 10. 2011, v právnej veci žalobcu, [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], proti žalovanému, [REDAKOVANÉ] so sídlom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v konaní o zaplatenie 75,44 € s príslušenstvom.

4) Zaviazať žalovaného, aby uhradil žalobcovi všetky náklady spojené s doterajším konaním pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom, Krajským súdom v Trenčíne a Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako aj nemajetkovú ujmu, v celkovej sume 1300,- €. Z toho náklady za nedodaný betón a úrok z omeškania k dnešnému dňu

predstavujú 177,70 €, trovy konania a súdne poplatky vo výške 569,86 €, cestovné, poštovné a rozmnožovanie písomností a pod. 52,44 €. a nemajetková ujma 500 € za spôsobovanie traumy za obdobie 7,5 roka od fiktívne dodávky betónu.

5) Uložiť porušovateľovi základných ľudských práv, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, uhradenie všetkých nárokov zúčastnených strán, spojených s konaním pred Ústavným súdom.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Ústavný súd z dôvodov procesnej ekonómie upustil od výzvy adresovanej sťažovateľovi na zvolenie si právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, pretože ani prípadné odstránenie uvedeného nedostatku by nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto sťažnosti, než je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom a napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ sťažnosťou napáda rozsudok okresného súdu, ktorým zamietol jeho žalobu, a uznesenie, ktorým mu bola uložená povinnosť nahradiť trovy štátu.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému rozsudku a napadnutému uzneseniu okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľ namieta porušenie svojich označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 18. júna 2014.

Ústavný súd vo svojej judikatúre už opakovane uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

V nadväznosti na citované znenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že podal podnet i opakovaný podnet Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) na podanie mimoriadneho dovolania. Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že generálna prokuratúra prípisom č. VI/3 Pz 4/15/1000-7 zo 4. februára 2015 opakovaný podnet sťažovateľa odložila, pretože 8. júla 2014 uplynula zákonná jednoročná lehota na podanie mimoriadneho dovolania.

V súvislosti s vybavením opakovaného podnetu generálnou prokuratúrou sťažovateľ uviedol: *„Z informácií, ktoré mám, dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti na Ústavný súd platí aj v prípade, že Najvyšší súd odmietne dovolanie proti právoplatnému rozsudku, čo v podstate aj tento prípad. Nevieť však, či takáto možnosť je, aj keď sa podáva ešte mimoriadne dovolanie.“*

Z citovaného vyplýva sťažovateľova neistota vo vzťahu k dodržaniu lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, ktorej súčasťou je aj ustálený právny názor, podľa ktorého podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (§ 243e

až § 243j Občianskeho súdneho poriadku) ani prípadný opakovaný podnet nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a preto na jeho podanie z hľadiska plynutia lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu nemožno prihliadať (m. m. I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, IV. ÚS 200/05 a iné). Na podporu uvedeného právneho názoru ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre zároveň opakovane uvádza, že mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy (v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), ktoré sú mu priamo dostupné. Ustanovenie § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku totiž neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnúť, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie (napr. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

Vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu a proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. júna 2014, až 2. marca 2015, t. j. zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že sťažovateľ zaťažuje ústavný súd vecou, ktorej predmetom je suma 75,44 €, teda vecou, ktorú možno označiť z hľadiska predmetu ako bagateľnú, ktorá je už z tohto titulu a priori vylúčená z ústavného prieskumu. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci by prichádzala do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (k tomu pozri m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014).

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2015